

ARENDAL HAVN KF
Postboks 123
4891 Grimstad

Oslo, 20. mars 2025

Deres ref.:
Nils Petter Nilsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8414
2025.0109.miljodir

Saksbehandler:
Ole Jakob Birkenes

Rapport etter tilsyn 26. februar 2025

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos ARENDAL HAVN KF (virksomhetsnummer: 973810545).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens risikovurderinger har enkelte mangler
- Avvik 2: Virksomhetens beredskap har enkelte mangler
- Avvik 3: Virksomhetens vedlikehold har enkelte mangler
- Avvik 4: Virksomhetens merking av tanker og rør er mangelfull
- Avvik 5: Virksomhetens informasjon til allmenheten har enkelte mangler

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

ARENDAL HAVN KF må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 20. juni 2025.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan forbedre sine risikoreduserende tiltak

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere vil bli pålagt å betale et gebyr

Miljødirektoratet varsler at ARENDAL HAVN KF må betale et gebyr på 41 600 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Ole Jakob Birkenes. Merk svaret med saksnummer 2025/8414 og tilsynsnummer 2025.0109.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens risikovurderinger har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6
- forurensningsforskriften § 18-4 Miljørisiko
- storulykkeforskriften §4 vedlegg III punkt 2

Beskrivelse av krav

Enhver virksomhet plikter å kartlegge farer og problemer knyttet til virksomheten og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har fått utarbeidet en kvantitativ risikoanalyse (QRA) i 2020. Det er også etablert en rutine for risikoanalyser med beskrivelse av hvordan analysene skal utføres og hvor ofte den skal oppdateres.

Risikoanalysen dekker aktiviteten ved anlegget, og tar hensyn til faktorer som ekstremvær og villedede handlinger.

Virksomhetens arbeid med risiko har allikevel enkelte mangler:

- I rutinen er det beskrevet at driftssjef er ansvarlig for å gjennomføre risikoanalysen. Senere i rutinen er det oppgitt at de ansatte skal presenteres for den utførte analysen. I praksis deltar de ansatte i selve analysen, men det kommer ikke frem i rutinen.
- Virksomheten har egen lense. I analysen kommer ikke dette fram som konsekvensreducerende tiltak.
- For flere hendelser er det identifisert mulige risikoreducerende tiltak. Stikkprøver viste at disse var utført, men det er ikke dokumentert hvilke vurderinger som er gjort videre av tiltakene, eller hvorvidt de er utført.
- Virksomheten har ikke vurdert miljøets sårbarhet for den aktuelle forurensningen. Det er ikke vurdert hvilke deler av det ytre miljøet (vann, grunn og luft) rundt virksomheten som faktisk kan bli berørt av forurensningen, og om det kan ta skade av forurensningen (sårbarhet). Dette kan for eksempel være gyteområder og sjøfuglkolonier.

Virksomheten opplyste at det i senere tid har blitt gjennomført flere tiltak og at rutinen og analysen var i ferd med å oppdateres.

Avvik 2: Virksomhetens beredskap har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6
- storulykkeforskriften §11 Vedlegg IV
- forurensningsforskriften § 18-7 Beredskap

Beskrivelse av krav

Det følger av forurensningsforskriften §18-7 at beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapsplanen skal gi en beskrivelse av beredskapen, herunder organisering, innsatsplaner, personell og deres kompetanse, opplæring samt type og mengde materiell. Beredskapen skal utprøves/testes minst en gang hvert år.

Storulykkeforskriften stiller tilsvarende krav til beredskapsplaner og beredskap, og stiller blant annet krav til at alle elementer i planen skal øves i løpet av tre år.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har utarbeidet en beredskapsplan og en varslingsliste.

Beredskapsplanen er omfattende og noe av den påkrevde informasjonen i en beredskapsplan er inkludert, men planen synes å være mer egnet som informasjon om virksomheten, oppsummering av risikoanalysen og hvordan risikoen er kommunisert til andre aktører. Noe av informasjonen, for eksempel angående lenser og beredskapsbåt, er ikke oppdatert.

Utover instruks om varslings og henvisning til relevant utstyr, er det i liten grad beskrevet egne innsatsplaner i beredskapsplanen.

Virksomheten har gjennomført øvelser i samarbeid med brannvesen/interkommunalt utvalg mot akuttforurensning (IUA) for noe tid siden. I tillegg har brannvesenet vært på befaring/kjentmannsrunder og det er planlagt en øvelse senere i år. Det mangler imidlertid en systematisk plan for øvelser som sikrer at alle elementer i beredskapen blir øvet.

Avvik 3: Virksomhetens vedlikehold har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- forurensningsforskriften § 18-6 bokstav d
- storulykeforskriften §4 vedlegg III punkt 3

Beskrivelse av krav

Med bakgrunn i kartlegging av risiko for utslipp og med kjennskap til tilstand for utslippsrelatert utstyr, skal det utarbeides rutiner for et systematisk vedlikehold av utslippsrelatert utstyr. Tankanlegget og de tekniske barrierene skal til enhver tid ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning. Det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand.

For å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, skal det etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har utarbeidet oversikter over vedlikehold av installasjoner og barrierer. Under tilsynet ble det opplyst at de ulike elementene gjennomgår jevnlig sjekk/vedlikehold, men oversiktene er noe fragmentert. Eksempelvis finnes informasjon om utførelse/akseptkriterier for vedlikehold av rørgater i andre dokumenter. Oversiktene er ikke komplette for eksempel med hensyn til vedlikehold av oljesensor ved stengeventil og rørledninger. Mye utstyr manglet henvisning til hvordan vedlikeholdet skulle utføres og hvilken tilstand utstyret skulle ha. Dette gjaldt for eksempel vedlikehold av tanker. Det ble opplyst at eksterne aktører har utført tilstandskontroll og vedlikehold på tankene med jevne mellomrom

Det ble også opplyst under tilsynet at vedlikeholdssystemet er under revisjon.

Avvik 4: Virksomhetens merking av tanker og rør er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- forurensningsforskriften § 18-6 bokstav g

Beskrivelse av krav

Merkingen av tanker og rør skal merkes med innhold og annen relevant informasjon. - Merkingen skal som et minimum vise hvilket (type) kjemikalie/farlig avfall som finnes i tanken eller røret, og farlige egenskaper ved innholdet skal beskrives ved piktogram. Merkingen må forstås av eget

personell, men skal også kunne forstås av eksternt beredskapspersonell som brannvesen, ambulanse og politi. Dette kan bidra til å forebygge skade på eget og eksternt beredskapspersonell og at beredskapsinnsatsen forenkles i akuttfasen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Rørledningene manglet generelt sett merking. For tankene var det merket med tanknummer og brannfareklasse. Merkingen med brannfareklasse er utgått og gir heller ikke en fullstendig oversikt over merkekravene. Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder til tankforskriften. Her finnes det også veiledning om merking av tanker.

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/industri/for-naringsliv/veiledning-til-tankforskriften/>

Avvik 5: Virksomhetens informasjon til allmenheten har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- storulykkeforskriften § 12 og vedlegg V

Beskrivelse av krav

Den ansvarlige for storulykkevirksomheten skal sikre at de opplysningene som er angitt i vedlegg V til enhver tid er oppdaterte og tilgjengelige for allmenheten, også elektronisk.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har utarbeidet digital og skriftlig informasjon til naboene. Det er litt ulike versjoner og for begge er det enkelte opplysninger som ikke er oppdatert. Det er også et krav i vedlegg V til storulykkeforskriften at det opplyses om at informasjon om tilsyn med virksomheten etter storulykkeforskriften kan innhentes fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Anmerkning 1: Virksomheten kan forbedre sine risikoreduserende tiltak

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det er nylig installert oljefølere i dreningkummene ved hver tank. Ved deteksjon av olje vil personell bli varslet. Sensoren er imidlertid ikke koblet til stengeventil. Ved å koble sensorene til stengeventilen vil man få en ekstra sikring på at ventilen vil bli stengt ved lekkasjer.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at ARENDAL HAVN KF må betale et gebyr på 41 600 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 6. februar 2025 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og storulykkeforskriften overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og storulykkeforskriften § 4. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av ARENDAL HAVN KF sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Ole Jakob Birkenes
- Trygve Helgerud

Kontaktperson hos ARENDAL HAVN KF

- Nils Petter Nilsen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende ARENDAL HAVN KF ble kontrollert under tilsynet:

- Sandvikodden tankanlegg, Arendal

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll

- Tanklagring

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Storulykke:

- Risikoanalyse
- Beredskap
- Vedlikehold
- Informasjon til naboer

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- 2.17.01 Rutine Risikoanalyse Arendal Havn
- Vedlegg 4 PRJ11100287100 2020 nov 27 kvantitativ risk assessment Sandvikodden tank sluttrapport Vysus
- Vedlegg 5 Beredskapsplan rev 3 AH - 20.11.2020
- Risikoanalyse Sandvikodden tankanlegg 2022
- Sandvikodden Tankanlegg (Sjekkliste)[

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Virksomheten har investert relativt store beløp i de senere år. Det er fortsatt pågående arbeid blant annet med oppkobling av sensorer og opplegg for beredskapsbåt.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen
seksjonsleder

Ole Jakob Birkenes
tilsynsleder

Kopi til:

- Arendal Kommune
- Statsforvalteren i Agder
- DSB